

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ПРОГРАМА

проведення додаткового факультативного випробування
з «Основи теорії методики спортивного тренування»
для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр за
спеціальністю:
017 «Фізична культура і спорт»

Голова атестаційної комісії

Гах Р. В.

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Луцишин О. О.

Тернопіль 2018

ЗМІСТ ПРОГРАМНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Спорт як соціальне явище.

Сутність спорту як специфічного виду людської діяльності. Характерні ознаки спорту. Уніфікованість спортивних змагань. Неантагоністичність змагальної діяльності. Престижність змагальної діяльності. Естетичність змагальної діяльності. Морально-етичні норми змагальної діяльності. Спортивні змагання як видовище. Результат спортивної діяльності. Форми функціонування спорту у суспільстві. Характерні риси масового спорту. Характерні риси спорту вищих досягнень. Самодіяльний спорт. Базовий спорт. Аматорський спорт. Професійний спорт. Спорт інвалідів. Особливості і єдність цих форм спортивного руху. Гуманістичні, духовні цінності спорту. Використання досягнень науки про спорт в інших галузях людської діяльності. Матеріальні цінності спорту. Система спорту як соціальне і педагогічне явище. Спорт як неспецифічне виробництво. Специфічні ролі різних учасників спортивного руху (спортсменів, тренерів, організаторів, суддів, вболівальників тощо).

2. Соціальні функції спорту.

Спорт як півді́єма частина культури суспільства. Місце спорту в системі суспільних стосунків. Загальна характеристика поняття "соціальні функції спорту". Оздоровча функція спорту. Видовищна функція спорту. Нормативна функція спорту. Виховна функція спорту. Освітня функція спорту. Змагальна функція спорту. Прикладна функція спорту. Гедоністична функція спорту. Комерційна функція спорту. Функція "відволікання". Престижна функція спорту. Інтегративна функція спорту. Комунікативна функція спорту. Суспільна значущість спортивного результату. Спорт як фактор всеобщого розвитку, виховання та підготовки людей до життєвої практики.

3. Змагання в спорті.

Змагання як система утворюючий фактор спорту. Змагання як найбільше випробування фізичних і психічних можливостей спортсмена. Спеціфічні особливості змагальної діяльності. Структура і зміст змагальної діяльності в спорти. Цільово-результативні стосунки змагальної діяльності. Інформаційні аспекти змагальної діяльності. Методичні підходи до планування змагальної практики. Правила змагань та їх вплив на розвиток видів спорту. Структура і зміст "Положення про змагання". Способи проведення та характер спортивних змагань. Результат змагальної діяльності. Способи визначення результату в різних видах спорту. Фактори результативності змагальної діяльності. Фактори забезпечення і фактори реалізації змагальної діяльності. Умови проведення змагань, що впливають на результативність змагальної діяльності. Роль змагань у формуванні особистості.

4. Засоби спортивного тренування.

Мета і завдання спортивного тренування. Фізична вправа як основний засіб спортивного тренування. Спеціфічні функції і ознаки фізичних вправ. Фактори, що забезпечують ефективність застосування фізичних вправ. Зміст і форма фізичних вправ. Зовнішня і внутрішня структури форми вправ. Взаємоз'язок

змісту і форми фізичних вправ. Загальна характеристика класифікації фізичних вправ. Класифікація фізичних вправ за перенавантажчим впливом на розвиток фізичних якостей. Класифікація фізичних вправ за вирищеннем освітніх завдань. Класифікація фізичних вправ за структурою рухів. Класифікація фізичних вправ за потужністю енергообміну. Вплив особистої гігієни, місця заняття та умов навколошнього середовища на ефективність застосування фізичних вправ. Структура і зміст комплексів фізичних вправ різної спримованості.

5. Навантаження та відпочинок як компоненти методів спортивного тренування.

Фізичне навантаження як фактор впливу на формування спримованості спортсмена. Зовнішня сторона навантаження. Внутрішня сторона навантаження. Характеристика інтенсивності фізичного навантаження. Характеристика обсягу фізичного навантаження. Пояснення інтенсивності і обсягу фізичного навантаження. Класифікація зон інтенсивності навантаження. Великові і невеликові зони інтенсивності навантаження. Відпочинок між фізичними вправами як компонент методів вправи. Динаміка процесів відновлення функціонального потенціалу після тренувального навантаження. Різновиди інтервалів відпочинку за тривалістю. Різновиди інтервалів відпочинку за характером. Ефективність різновидів відпочинку залежно від педагогічних завдань, що вирішуються.

6. Загальна характеристика методів спортивного тренування.

Загальна характеристика "методу" спортивного тренування. Загальна характеристика словесних, наукових та практичних методів. Методи навчання техніці спортивних вправ. Шляхи підвищення ефективності застосування методів, спрямованих на оволодіння спортивною технікою. Методи розвитку фізичних якостей. Методи строго регламентованої вправи та їх класифікація. Загальна характеристика методів безперервної вправи. Характеристика методу безперервної прогресуючої вправи. Характеристика методу безперервної варіативної вправи. Характеристика методу безперервної регресуючої вправи. Загальна характеристика методів інтервалий вправи. Характеристика методу інтервалий прогресуючої вправи. Характеристика методу інтервалий варіативної вправи. Характеристика методу інтервалий регресуючої вправи. Загальна характеристика методів комбінованої вправи. Характеристика методу ігрової вправи. Характеристика методу змагальної вправи. Позитивні і негативні риси застосування різних методів у процесі спортивного тренування.

7. Основи методики розвитку фізичних якостей.

Сила як фізична якість та її прояви в спорті. Режими м'язових скорочень. Види силових якостей. Основи методики розвитку сили. Засоби розвитку сили. Методи розвитку сили. Компоненти навантаження при розвитку сили. Бистрість як фізична якість та її прояви в спорті. Елементарні і комплексні форми проявів бистроти. Основи методики розвитку бистроти. Засоби розвитку бистроти. Методи розвитку бистроти. Компоненти навантаження при розвитку бистроти.

Витривалість як фізична якість та її прояви в спорті. Шляхи енергозабезпечення м'язової роботи. Види витривалості. Основні методики розвитку витривалості. Засоби розвитку витривалості. Методи розвитку гнучкості. Компоненти навантаження при розвитку витривалості.

Гнучкість як фізична якість та її прояви в спорті. Види гнучкості. Основні методики розвитку гнучкості. Засоби розвитку гнучкості. Методи розвитку спритності. Компоненти навантаження при розвитку гнучкості.

Спритність як фізична якість та її прояви в спорті. Основні методики розвитку спритності. Засоби розвитку спритності. Методи розвитку спритності. Компоненти навантаження при розвитку спритності.

8. Навчання техніці спортивних вправ.

Поняття "техніка спортивних вправ". Техніка як система рухів. Визначальна ланка, основа, деталі техніки. Підготовча, основна та заключна фази техніки. Визначення понять "рухове вміння", "рухова навичка". Характерні риси рухових вмінь і навичок. Механізми формування рухових вмінь і навичок. Теорія функціональних систем Анохіна. "Перенесення" рухових навичок. Причини виникнення помилок у процесі навчання техніки. Попередження і усунення грубих помилок у процесі навчання техніці. Загальна характеристика структури процесу навчання техніці спортивних вправ. Передумови ефективного навчання техніці. Етапи та стадії навчання техніці спортивних вправ, їх мета, завдання та зміст. Методичні поради щодо вдосконалення техніки.

9. Побудова тренувальних занять.

Структура тренувальних занять та її визначеність динамікою функціонального стану організму спортсмена. Мета, зміст і структура підготовчої частини тренувального заняття. Загальна та спеціальна частини розминки. Мета, зміст і структура основної та заключної частин тренувального заняття. Типи заняття та їх загальна характеристика. Навчальні заняття. Тренувальні заняття. Навчально-тренувальні заняття. Відновні заняття. Модельні заняття. Контрольні заняття. Характеристика тренувальних занять звіркової спрямованості. Характеристика тренувальних занять комплексної спрямованості. Варіанти побудови тренувальних занять з паралельним та послідовним вирішенням завдань. Форми організації заняття і їх загальна характеристика. Переваги і недоліки форм організації заняття. Технологія складання планів-конспектів заняття в залежності від педагогічних завдань, що вирішуються.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Крущевич Т. Ю. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків та молоді. / Т. Крущевич, М. Воробйов, Г. Безверхня. – Київ: Олімпійська література, 2011. – 224 с.
2. Крущевич Т.Ю. Теория и методика физического воспитания. В 2-х томах. / Т. Крущевич. – К.: Олимпийская литература, 2008. – 392 с.
3. Папуша В.Г. Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях: навчальний посібник / В. Папуша. – Тернопіль: 2010. – 128 с.
4. Сергієнко Л.П. Практикум з теорії та методики фізичного виховання: Навчальний посібник / Л. Сергієнко. – Харків: «ОВС», 2007. – 271 с.
5. Сергієнко Л. П. Терміни і поняття у фізичній культурі / Л. Сергієнко. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. – 264 с.
6. Худолій О.М. Загальні основи теорії та методики фізичного виховання: Навч.посібник / О.М. Худолій. – Харків: «ОВС», 2007. – 406 с.
7. Шиян Б.М. Теорія і методика фізичного виховання. В 2-х томах. / Б. Шиян. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 272 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖАЮ
Голова Приватної комісії ТНЕУ

А.Л. Крисоватий

Критерій оцінювання
рівня змісту вітчизняків на додатковому факультету випробуванні
з «Основ теорії і методики спортивного тренування»
для претендентів на здобуття освітнього ступеня бакалавр за
спеціальністю:
017 «Фізична культура і спорт»

Затверджено на засіданні ПК ТНЕУ
Протокол № 2 від 06.02.2018 р.

Голова атестаційної комісії

Гах Р. В.

Відповідальний секретар ПК ТНЕУ

Лущинська О. О.

Додаткове фахове вступне випробування з «Основи теорії і методики спортивного тренування» проводиться з використанням двох теоретичних питань, відповідь на кожне з яких нумерується окремою оцінкою. Загальна оцінка визначається як сума оцілок за відповідь на кожне питання ($П1 + П2$). Знання абітурієнта оцінюються у балах. Максимальна сумарна кількість балів – 100. Максимальне значення оцінки за відповідь на кожне з двох питань ($П1$ та $П2$) складає, відповідно, 50 балів.

Максимальна оцінка за відповідь на питання 1 та питання 2 – по 50 балів абітурієнт отримує, якщо під час його відповіді виявлено, що він продемонстрував всеобчі, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу; продемонстрував здатність до творчого аналізу узагальнення ключових положень та знання основної та додаткової літератури.

Максимальна оцінка – по 50 балів за відповідь на питання ($П1$ та $П2$) є базовою. За певні недоліки, неточності, які виявлені у відповіді абітурієнта, та за відсутністю позитивної відповіді, звому змінюється певна кількість балів з використанням наступної шкали:

Оціночний шифр	Характеристика змістовних недоліків відповіді	К-ть балів
A1	Абітурієнт не дотримується логічної послідовності під час викладу матеріалу	1
A2	Абітурієнт продемонстрував здатність до аналізу узагальнення ключових положень та знання основної літератури, позерекові знання у додатковій літературі	2
A3	Абітурієнт правильно побудував відповідь, але не підкреслив ключові моменти	3
A4	Абітурієнт допустив окремі помилки при формуванні основних положень відповіді; не повністю засвоїв програмний матеріал	4
A5	Абітурієнт лише неправильно побудував відповідь, допустив велико-слідчість у викладенні матеріалу, не підкреслив ключові моменти	5
A6	У відповіді абітурієнт суттєво недолікує в знаннях основного програмного матеріалу; недостатньо орієнтується в питаннях програми; допустив принципові помилки; допустив помилки при формуванні основних положень відповіді; частково засвоїв програмний матеріал	6
A7	У відповіді абітурієнт не продемонстрував знання основного програмного матеріалу; не орієнтується в питаннях програми; не засвоїв основну літературу	7
A8	Абітурієнт відмовився від відповіді	50